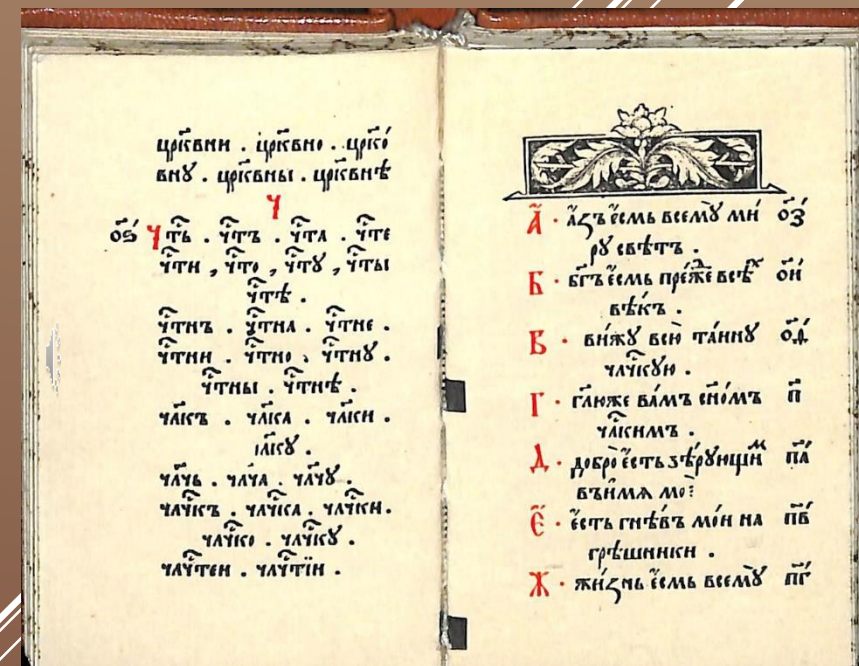

Б У К В А Р

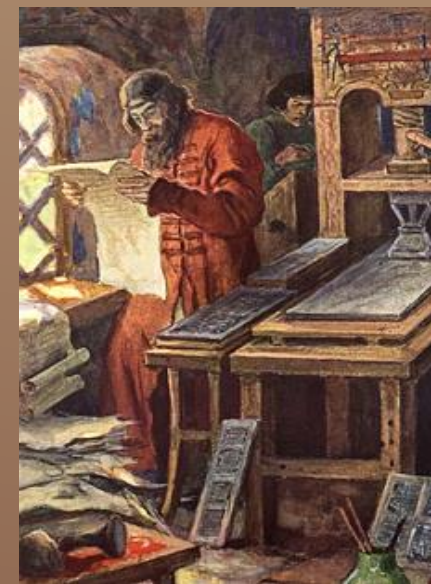
ІВАНА ФЕДОРОВА
ВИДАНИЙ У 1574 РОЦІ
У ЛЬВОВІ

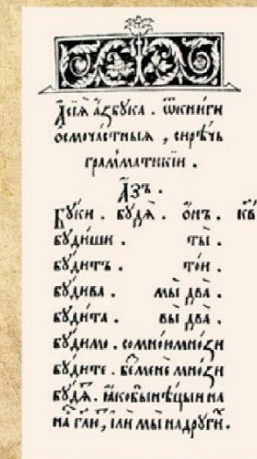
Презентує відділ рідкісних і цінних видань

Буквар Івана Федорова

назва книги умовна, оскільки титульний аркуш або передмова відсутні. Виданий у **1574** році у Львові та в **1578** році в Острозі. Обидва видання мають післямови, в яких містяться дані про історію заснування друкарень, умови книгодрукування, підкреслюється зв'язок між книговиданням та освітою. Букварем Івана Федорова користувалися не лише в Україні, а й в інших слов'янських країнах з кирилівською абеткою.

Букварь Ивана Федорова

Книжка складалася

з абетки, складів, зразків
відмінювання і короткої
читанки. Із надрукованих
Іваном Федоровим 2 тис.
примірників до нас дійшов
лише один примірник, який
знайдено в Римі 1927 р.
Зберігається в бібліотеці
Гарвардського університету
(США).

Видання Івана Федорова "Буквар"

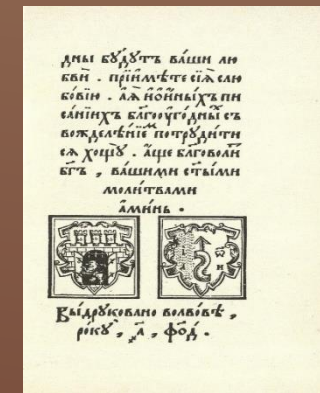
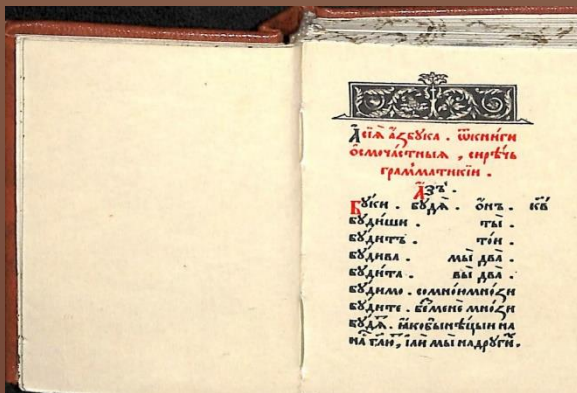
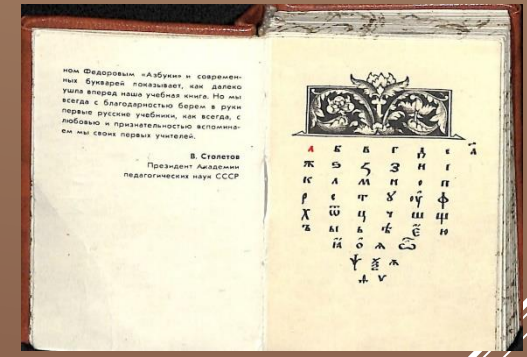
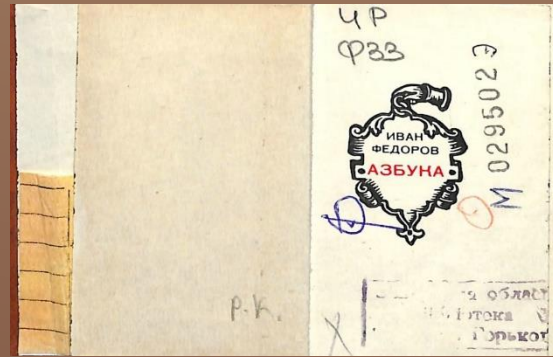
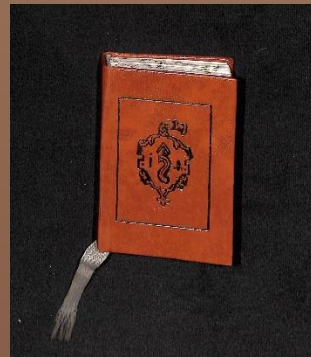
перший в Україні друкований посібник для навчання грамоті, складений "заради швидкого дитячого навчання".

Ця невелика книга складається з 45 аркушів (90 сторінок), прикрашена заставками, кінцівками і гербами Львова та його автора, Івана Федорова. Обидві книги надруковані на якісному білому папері місцевого виробництва.

Факсимільне видання було здійснено в Києві **1964** та **1974** рр.

У фонді відділу рідкісних і цінних видань

зберігається мініатюрне видання Івана Федорова «Абетка», з якою ви можете ознайомитися, завітавши до бібліотеки.

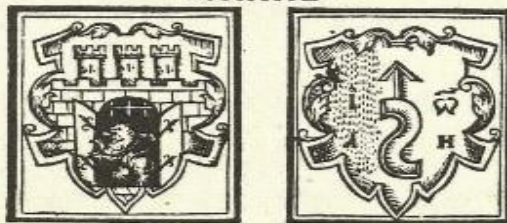
Це видання відтворює повністю текст найбільш раннього з усіх, що дійшли до нас стародруків підручників граматики. Його випустив у світ в 1574 року у Львові "друкар книг перед тим не бачених", чудовий діяч слов'янської культури Іван Федоров. Це був перший друкований посібник для навчання письму та читанню, що виходить за рамки азбуки в нашому розумінні. **1574** рік з повною підставою можна вважати роком народження друкованого букваря. Слова «Абетки» - традиційна старослов'янська мова богослужбових книг.

Перші сторінки книги знайомлять зі слов'янською абеткою. Іван Федоров використовує буквослогогфельний метод, успадкований від греків і римлян, що передбачає заучування напам'яť складів. Далі слідуєть три розділи, що знайомлять учнів з елементами граматики . Друга частина цілком присвячена маґеріалу для закріплення навичок читання і письма. А завершується розділ уривками з Книги приґчей Соломона і апостольських послань, підібраних таким чином, що вони складають поради для баґьків, вчителів і учнів і закликають «прихилати вухо до мудрих словес», втішати «малодушних», допомагати «немічним», "не ґворити насильства убогому ».

Розділ "За орфографії" найбільший і займає 22 сторінки.

На останній сторінці книги дані 2 гравюри: **герб** м. Львова і **видавничий знак** друкаря Івана Федорова.

ДНѢ БУДУТЬ ВАШИ ЛЮ
БВН . ПРИМѢТЕ СІА СЛѸ
БОВІЮ . АА НОИНЫХЪ ПИ
САНИХЪ БЛГОУГОДНЫ СЪ
ВОЖДЕЛѢНІЕ ПОТРЕДИТИ
СА ХОЦІА . АЦЕ БЛГОВОЛН
БГЪ , ВАШИМН СТЫМН
МОЛІТВАМИ
АМІНЬ .

ВЫДРЪКОВАНО ВОЛКОВОМЪ ,
РОКЪ , А , ФОН .

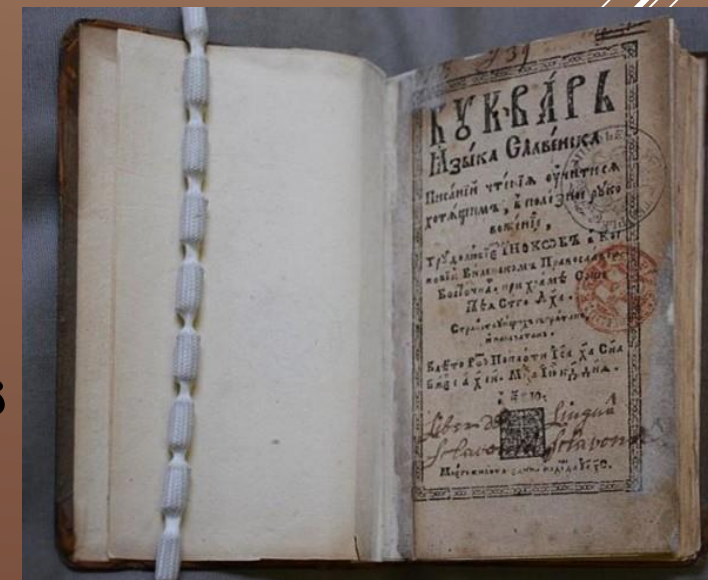
Художнє оздоблення

характерні для видань Івана Федорова заставки у вигляді орнаментів зі сплетеного листя, бутонів, квітів і шишок, а також гравюри - герб Львова і друкарський знак Івана Федорова. Слов'янські та давньоруські книги, як правило, друкували в дві фарби: червоною та чорною. Зазвичай виділяли заголовки, початкові літери пропозицій.

В «Абетці» 1574 р. друк одноколірний, червоного немає.

Буквар 1574 р. став зразком для численних пізніших посібників для початкового навчання, мав вплив і на праці з граматики східнослов'янських мов.

Іван Федоров

ЗАСНОВНИК КНИГОДРУКУВАННЯ в Україні

Перший український друкар

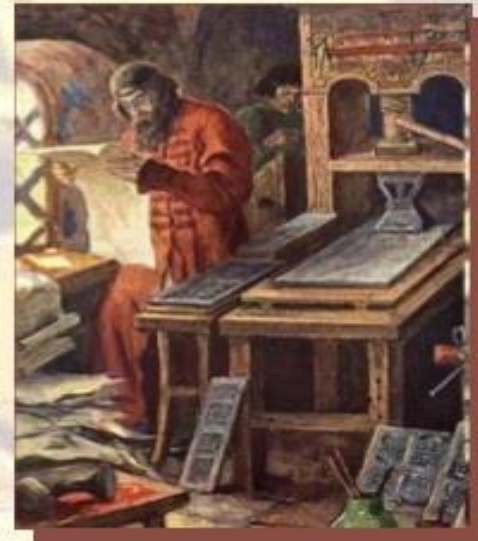
Засновником книгодрукування в Україні став Іван Федоров. У 1574 році у м. Львові він видав перший східнослов'янський «Буквар» та першу друковану книгу «Апостол».

Перша в Україні книга – «Апостол»

«Буквар»

Іван Федоров. Першодрукар
Художник: О. В. Моравов

Іван Федоров

народився в період з (1510 до 1530 рік, помер 15 грудня 1583) у Львові. Один з перших східнослов'янських типографів, інженер, гравер, що видав першу книгу у Львові.

Він прожив у Львові 11 років, аж до його смерті, він став для нього рідним містом разом з Острогом.

Городяни Львова самі зібрали кошти для друкування першої книги - львівського видання "Апостола" 1574 року. Другим видатним львівським виданням Івана Федорова був "Буквар"

Відомо, що Іван Федоров володів кількома мовами - грецькою, латинською, польською, був майстерним складачем і зброярем, вдумливим редактором. Його допитлива думка переймалася питаннями богослов'я, філософії, історії, а його праці з книгодрукування сприяли зміцненню духовних зв'язків братніх православних народів. Першодрукар близько до серця сприйняв культурно-освітні потреби братнього українського народу, що зазнавав дедалі більших утисків від шляхетсько-католицьких панівних верств Речі Посполитої. Він уклав і видав «Буквар», про призначення якого писав: «...ради скорого младенческаго наученія... сложих». Ця книжечка могла бути успішно використана для навчання грамоті й поза школою як дітьми, так і дорослими. Іван Федоров дбав про те, щоб книга йшла в народ і ширлася писемність серед простого люду, про який він говорив з великою теплотою і вдячністю за допомогу в заснуванні львівської друкарні.

Іван Федоров

заслуговує глибокої вдячності й пошани нащадків як першодрукар, видатний майстер книжкового мистецтва і художник-гравер.

Увічнення пам'яті Івана Федорова.

Будинок друкарні
Львівського
Успенського
Ставропігійського
Братства, де були
надруковані книги
Івана Федорова

Пам'ятник у
Львові у 1949
році. У Львові
іменем
Федорова
названа
вулиця.

Список літератури

1. Граматика Івана Федорова / [відп. За вип. М. В. Сидоренко]. – К.: Дніпро, 1964. – [81] с. – Фотомехан. Відтворення оригіналу «Граматики», видрук. І. Федоровим у Львові 1574 р.
2. Федоров І. Азбука. 1574-1974 / [Іван Федоров]. – [М. Просвещение, 1974]. – [93] с. с ил. ; Текст на старослав. яз.
3. Федоров І. Азбука [1574 г.] / Іван Федоров ; [подгот. Текста и послесл. Г. В. Карпюка]. – М. : Просвещение, 1977. – [92 с.] : ил. – Текст старослав. Послесл. Рус.
4. Федоров І. Буквар Івана Федорова / І. Федоров. – К. : Дніпро, 1975. – 96 с. – Текст церковнослов'ян. Шовою. Ніслямова укр. мовою.
5. От азбуки Івана Федорова до современного букваря : [1574-1974 : книга-альбом / авт. Текста В. Г. Горецкий и Г. В. Карпюк ; редкол.: А. Ч. Шаркушев и др.]. – М. : Просвещение, 1974. – 238, [2] с. : ил.
6. Запаско Я. Р. Видання Івана Федорова : [каталог] / Я. Р. Запаско, Я. Д. Ісаєвич. – Львів : Вища школа. Вид-во при Львів. Ун-ті, 1983. – 206, [2] с., іл., факс.

Віртуальну виставку відділу рідкісних і цінних видань

підготувала: бібліотекар відділу Меламедовська М. А

Відділ рідкісних і цінних документів:

- ✓ рідкісні книги сер. XVIII - поч. XX ст.;
- ✓ колекція мініатюрних видань;
- ✓ факсимільні та репринтні видання;
- ✓ книги з екслідрисами, автографами, власницькими печатками;
- ✓ книги - ровесники війни (1939-1945 рр.);
- ✓ цікаві екскурсії та виставки;
- ✓ ретроекспозиція бібліотечного антикваріату та подарунків від шанувальників.

Запрошуємо до нас!

Ви будете приємно здивовані!

тел.: 787-53-46

www.zounb.zp.ua

redkniga@zounb.zp.ua